

En la mort de Francesc Gros

El passat mes de febrer va morir a Manresa el Sr. Francesc Gros i Mateo, prou conegut de les persones interessades en els temes històrics d'aquests verals.

El Sr. Gros va fer una aportació considerable a la migrada historiografia del Berguedà amb un treball que sobre Marcel·lí Buxadé i el Canal Industrial de Berga va presentar a la *XXIII Assembla Intercomarcal d'Estudiosos*, celebrada a Berga l'any 1979.

Un resum d'aquest treball ha estat publicat pel CESB.

A *L'Erol* núm. 13 (juliol de 1985) dedicat al centenari de la concessió del Canal, el mateix Sr. Gros, entrevistat per aquesta revista, explicava com s'havia interessat pel promotor Sr. Buxadé i pel tema canalista en tenir-ne notícia, gairebé per atzar; la passió per esbrinar l'entrellat històric d'aquesta obra berguedana que en tot moment va esmerçar en el seu estudi, també era ben evident en les paraules del malaguanyat Sr. Gros.

El resultat d'aquest esforç es va traduir en el treball que, com deia, el Sr. Gros va presentar a l'esmentada *Assemblea*.

El Sr. Gros era un home de formació tècnica; gosaria dir que també era un home de vocació tècnica. Aquesta vocació i aquesta formació són ben paleses en el seu treball del Canal Industrial de Berga.

Probablement no serà fàcil la publicació completa de l'obra del Sr. Gros: caldria una estructuració del treball i, al meu modest parer, àdhuc una esporgada, bo i que aquest aspecte és opinable.

El que sí és segur és el seguiment que a través de *El Bergadán* va fer el Sr. Gros de la construcció de l'obra i de les seves característiques de tipus tècnic, majorment en parlar de les fàbriques que es van construir i de les seves característiques pel que fa a la producció d'energia elèctrica és molt important i caldria que, mal-

grat les dificultats esmentades, sortís ben aviat a la llum.

El fidel seguiment que el Sr. Gros va fer de *El Bergadán*, el periòdic del tortuós Penina, com a font de recerca principal, en la meua opinió, el va fer arribar a la tesi central d'un Rosal enemic aferrissat de l'obra, a l'extrem de fer-la fracassar. És una tesi que jo modestament no comparteixo, almenys amb la rotunditat que la defensa el Sr. Gros, però que no gosaria pas invalidar perquè la història s'enriqueix, justament, amb interpretacions divergents d'uns mateixos fets.

En qualsevol cas, el treball del Sr. Gros és prou digne com per haver servit de base a Jordi Nadal, mestre d'historiadors, pel que fa al tema del Canal de Berga, en la redacció de la seva valuosa aportació a *Catalunya, fàbrica d'Espanya*, editada per l'Ajuntament de Barcelona l'any 1985 amb motiu de l'exposició que es va fer al Born el mateix any.

L'obra del Sr. Gros amb tota seguretat serà recordada i consultada a la historiografia berguedana, com una aportació de vàlua considerable.

Des d'aquestes pàgines, però, voldriem que també fos recordat l'home que va ésser, en vida, el Sr. Francesc Gros i Mateo. Un home bo i sense pretensions de cap mena, que va esmerçar moltes i moltes hores del seu lleure, guanyat amb molts anys de treball professional, en l'estudi d'un tema del major interès històric per la ciutat de Berga. Una ciutat amb la qual solament el relacionava la seva vida professional i els amics que amb la seva bonhomia va saber-s'hi fer.

El seu treball històric, l'agraïm tots els interessats en aquests temes. El seu interès per les nostres coses i el seu esforç, per estricte sentit de justícia, pensem que mereix l'agraïment de tots els berguedans.

J. Noguera i Canal